

**Opleidingsspecifieke bijlagen bij de
Onderwijs- en Examenregeling (OER)
2015-2016**

Voor de Bachelor of Science opleiding

Psychologie (PSY)

Indeling

1. Inhoud en inrichting van de opleiding

- a. Programma (incl. aantal en volgtijdelijkheid tentamens, en tentamenvorm, en indien nodig inrichting praktische oefeningen)
- b. Studielast (van de opleiding en de onderwijseenheden)
- c. Specifieke kenmerken opleiding (incl. voltijd of deeltijd of duale studie)
- d. Honorsprogramma/sterrenprogramma (incl. selectie traject)

2. Doelen en eindtermen van de opleiding

- a. Doelen
- b. Eindtermen
- c. Vervolg master

3. Examen / tentamens

- a. Examen
- b. Beoordelingsvorm tentamens
- c. Voorkenniseisen

4. Algemene informatie

- a. Toelating tot opleiding
- b. Taal opleiding
- c. Internationale samenwerking
- d. Vrije ruimte
- e. Samenstelling opleidingscommissie
- f. Samenstelling examencommissie

5. Overgangsregelingen

6. Bindend studie advies

7. Overig

- a. Proefpersoonregeling
- b. Cum laude regeling
- c. Compensatieregeling eerste jaar bachelor Psychologie

1. Inhoud en inrichting van de opleiding

1a. Programma (incl. aantal en volgtijdelijkheid tentamens, en tentamenvorm, en indien nodig inrichting praktische oefeningen)

Hieronder wordt weergegeven het onderwijsprogramma in de studie jaren B1, B2 en B3 van de bacheloropleiding Psychologie dat, indien in het geheel succesvol is afgerond, toelatingsrecht geeft tot het bachelorexamen.

N.B. In de opleidingsspecifieke bijlage van de *master OER* worden de onderwijseenheden, en bindende regels, weergegeven van het pre-master programma Psychologie dat, indien in het geheel succesvol is afgerond, toelatingsrecht geeft tot de masteropleiding Psychology aan de Universiteit Twente. Het afronden van het pre-master programma geeft geen toelatingsrecht tot het bachelorexamen.

Het bachelor onderwijsprogramma bestaat uit 15EC modules als onderwijseenheden. Gedurende een module worden verschillende toetsvormen (en momenten) gebruikt die samen leiden tot één (integraal) modulecijfer. Voor de beoordelingsvormen van de onderwijseenheden, zoals beschreven in het navolgende overzicht, geldt; 'Tentamen' is schriftelijk, tenzij anders vermeld en kan bestaan uit één of meerdere (deel)toetsen; 'opdracht' kan zijn één of meerdere opdrachten/verslagen (al dan niet met presentatie). Details over vorm en aantal van de beoordelingsvormen 'tentamen' of 'opdracht' (en eventuele wijzigingen) worden door de examinerator bekend gemaakt via Blackboard. Wanneer er sprake is van verplichte aanwezigheid bij een of meerdere onderdelen van het vak wordt dit eveneens door de examinerator bekend gemaakt via Blackboard.

Het eindcijfer van een module wordt bepaald op basis van de in het toetsschema van de module vastgelegde wegingen en vereisten per onderdeel. Het toetsschema van de module wordt door de module coördinator bekend gemaakt via Blackboard.

Informatie over de inhoud van onderwijseenheden van de opleiding Psychologie is te vinden in de OSIRIS onderwijscatalogus.

Studieprogramma eerste jaar bachelor: B1

Semester 1

Code	Naam	EC	Module coördinator & examinerator	Wijze van beoordelen
201300008	Psychologie en ontwerpen	15	J. Pouls, MSc	Tentamen, Opdracht
201300009	Sociaal gedrag	15	Dr. C.H.C. Drossaert	Tentamen, Opdracht

Semester 2

Code	Naam	EC	Module coördinator & examinerator	Wijze van beoordelen
201300010	Cognitie en ontwikkeling	15	Dr. M.L. Noordzij	Tentamen (ook mondelinge toets), Opdracht
201300011	Het individu	15	Dr. G.J. Westerhof	Tentamen, Opdracht

Daarnaast moet het volgende onderdeel worden afgerond, zie voor meer informatie 7a.

Code	Naam
192901900	Proefpersoonuren B1

Studieprogramma tweede jaar: B2

Semester 1

Code	Naam	EC	Soort module	Module coördinator & examiner	Wijze van beoordelen
201400120	Health Psychology & Applied Technology ¹	15	Keuze 1 uit 3	Dr. C. Bode	Tentamen, opdracht
201400121	Psychology in Learning & Instruction ¹	15	Keuze 1 uit 3	Dr. A. Lazonder	Tentamen, opdracht
201400122	Psychology of Safety ¹	15	Keuze 1 uit 3	Dr. M. Kuttschreuter	Tentamen, opdracht
201400123	Human Factors & Engineering Psychology ²	15	Keuze 1 uit 2	Dr. M. Schmettow	Tentamen, opdracht
201400124	Psychische gezondheid ²	15	Keuze 1 uit 2	Dr. S. Lamers	Tentamen, opdracht

¹ De student kiest in blok 1A één van de drie aangeboden modules.

² De student kiest in blok 1B één van twee aangeboden modules.

Semester 2

Code	Naam	EC	Soort module	Module coördinator & examiner	Wijze van beoordelen
201400295	Onderzoeksmethoden en onderzoeksproject	15	Verplicht	Dr. S. Zebel	Tentamen, opdracht
201400296	Professionele en psychologische vaardigheden	15	Verplicht	Dr. A.Z. Bosch	Tentamen, opdracht

Daarnaast moet het volgende onderdeel worden afgerond, zie voor meer informatie 7a.

Code	Naam
192902900	Proefpersoonuren B2 en B3

Studieprogramma derde jaar: B3

Semester 1

30EC vrije ruimte, zie voor meer informatie 4d.

Semester 2

Code	Naam	EC	Examinator	Wijze van beoordelen
n.t.b.	Geschiedenis, ethiek en filosofie van de psychologie*	15	Dr. J.H. Søraker	Tentamen, opdracht
	Bachelorthese (meer informatie over de bachelorthese is te vinden op www.psy.utwente.nl/afstudeerweb)	15	Bachelorthese commissie bestaande uit twee examinatoren zoals vastgelegd in thesecontract.	(Individuele) opdracht

*Naam onder voorbehoud

Informatie over praktische oefeningen:

Een praktische oefening is een onderwijseenheid of een deel ervan, waarbij de nadruk ligt op de activiteit van de student zelf, zoals het verrichten van een literatuurstudie, maken van een werkstuk, uitvoeren van een ontwerp- of onderzoeksopdracht, deelnemen aan practica, oefenen van vaardigheden, schrijven van een scriptie, een artikel of verzorgen van een openbare presentatie, gericht op het bereiken van de beoogde vaardigheden. Praktische oefeningen maken over het algemeen deel uit van een onderwijseenheid waarvoor een verantwoordelijke examinerator is. De inrichting van de praktische oefening(en) staat in grote lijn beschreven in de Osiris onderwijscatalogus en op meer gedetailleerd niveau bij aanvang van het onderwijs op Blackboard.

Voor de bachelorthese is niet één verantwoordelijk docent maar wordt voor elke opdracht een bachelorcommissie samengesteld. De bachelorthese bestaat uit een individueel werkstuk en wordt individueel beoordeeld. De bachelorthese is een oefening en tegelijk een proeve van bekwaamheid, waar de student de eerder verworven kwalificaties integreert. Om de kwaliteit van de beoordeling te borgen heeft de examencommissie vereisten voor bachelorthese examineratoren voorgeschreven. Meer praktische informatie over de bachelorthese is te vinden op het afstudeerweb (www.utwente.nl/psy/afstudeerweb).

1b. Studielast (van de opleiding en de onderwijseenheden)

De bacheloropleiding heeft een omvang van drie studiejaar (B1, B2 en B3) van elk 60 EC (totale omvang 180 EC = 5040 uur). De studiebelasting per onderwijseenheid (in EC) is aangegeven onder 1a.

1c. Specifieke kenmerken opleiding (incl. voltijd of deeltijd of duale studie)

De opleiding is een voltijdopleiding.

1d. Honoursprogramma/sterrenprogramma (incl. selectie traject)

In drie modules in jaar 1 en twee modules in jaar 2 van de bachelor Psychologie is het voor studenten mogelijk om geselecteerd te worden voor het zogenaamde 'sterrenprogramma'. Een sterrenproject is uitdagender en/of meer verdiepend dan het reguliere project van de module, en is bedoeld voor studenten die behoren tot de beste (10%) studenten van hun cohort. Een student kan zich onderscheiden met een sterrenproject, na selectie in de voorafgaande module.

Succesvolle deelname aan het sterrenprogramma leidt tot een vermelding van een 'ster'/excellentie programma voor de betreffende module op het diplomasupplement. Details over de selectieprocedure zal per module met een sterrenproject voorafgaand bekend gemaakt worden.

2. Doelen en eindtermen van de opleiding

2a. Doelen

De doelen en eindtermen van de opleiding Psychologie (bachelor en master) komen tot stand op basis van het domeinspecifieke referentiekader, de vereisten vanuit een aansluitende vervolgopleiding, het werkveld en de context van 'Psychologie aan een technische universiteit'.

De afgestudeerde bachelor psychologie studenten beschikken over aantoonbare kennis van het begrippenkader en van de belangrijkste en actuele theorieën, modellen en werkwijzen uit de basisdisciplines van de psychologie, met verdiepende kennis voor minimaal twee specialisatiegebieden van de opleiding. In de specialisatiegebieden vormt technologie als middel, en de relatie tussen technologie en de mens (High Tech, Human Touch), een belangrijk aandachtsgebied.

Op basisniveau zijn afgestudeerde bachelor psychologie studenten toegerust om (toegepast) psychologisch wetenschappelijk onderzoek op te zetten, uit te voeren en hierover schriftelijk en mondeling verantwoording af te leggen. Kenmerkend voor de UT studenten is dat zij geleerd hebben in projectteams te werken aan ontwerp opdrachten. Op het niveau van een beginnend beroepsbeoefenaar zijn de afgestudeerden in staat om aan de hand van een systematische ontwerpaanpak een psychologisch probleem te analyseren en een passende interventie te ontwerpen. Zij zijn bekend met factoren die het implementatieproces van een interventie beïnvloeden en methoden om geïmplementeerde interventies te evalueren.

Aan de hand van de activiteiten die zij uitvoeren en de producten en prestaties die de studenten leveren tijdens de studie, tonen zij aan te beschikken over een academisch denk- en redeneervermogen, d.w.z. het vermogen om kritisch, rationeel, logisch en creatief te denken, te kunnen abstraheren, verbanden te kunnen leggen en te kunnen reflecteren. De afgestudeerde bachelor studenten hebben zich verder tijdens hun studie breed academisch gevormd, door in de keuzeruimte te kiezen voor modules in een ander studiegebied, of exchange mogelijkheden in het (binnen- of) buitenland.

Met de in de bachelor verworven competenties, kwalificeren afgestudeerde bachelors zich voor het voortzetten van de studie in de masteropleiding Psychologie. Zij beschikken tevens over kennis van het werkveld van de psycholoog en belangrijke professionele vaardigheden om als beginnend beroepsbeoefenaar inzetbaar te zijn in het werkveld.

2b. Eindtermen

1. Vakinhoudelijke kennis en inzicht

De afgestudeerden van de bacheloropleiding Psychologie aan de Universiteit Twente (UT) beschikken over de voor dit domein relevante wetenschappelijke kennis en inzichten die zij kunnen inzetten voor onderzoeks- en ontwerpdoeleinden. Hierbij gaat het om...

- 1.1 kennis van en inzicht in het begrippenkader en van de belangrijkste en actuele theorieën, modellen en werkwijzen uit de basisdisciplines in de psychologie; sociale psychologie, ontwikkelingspsychologie, functieleer, bio- en neuropsychologie, persoonlijkheidsleer, testtheorie en klinische psychologie;
- 1.2 kennis van en inzicht in de gangbare methoden en technieken van psychologisch onderzoek;
- 1.3 kennis van en inzicht in de geschiedenis, filosofie en ethiek van de psychologie;
- 1.4 verdiepende kennis van en inzicht in theorieën, modellen, technologieën en werkwijzen uit (minimaal) twee van de onderstaande vijf specialisatiegebieden van de opleiding:
  - Conflict, Risico & Veiligheid
  - Gezondheidspsychologie
  - Human Factors & Engineering Psychology
  - Instructie, Leren & Ontwikkeling
  - Positieve Psychologie & Technologie.

2. Onderzoeks- en ontwerpcompetenties

De afgestudeerden van de bacheloropleiding Psychologie aan de Universiteit Twente (UT) zijn op basisniveau (startniveau master, beginnend beroepsbeoefenaar) in staat om...

- 2.1 voor een onderzoeksopdracht een probleemstelling/vraagstelling/ hypothese(n) helder te formuleren; bij een ontwerpopdracht impliceert dit de behoeften, wensen en eisen van opdrachtgevers (dienstverleners, beleidsmakers) of cliënten te vertalen in een concrete probleemstelling;
- 2.2 een probleemstelling in een theoretisch kader te plaatsen; dit impliceert dat relevante wetenschappelijke literatuur uit het eigen vakgebied en aanpalende domeinen wordt gelokaliseerd, op kritische wijze wordt beoordeeld, toegepast en beschreven;
- 2.3 op systematische, transparante, wetenschappelijk verantwoorde wijze (toegepast) psychologisch onderzoek op te zetten en uit te voeren door beargumenteerde keuze en correcte toepassing van voor psychologisch (kwantitatief en kwalitatief) onderzoek gangbare (eenvoudige) methoden en –technieken voor dataverzameling en –analyse;
- 2.4 voor een ontwerpopdracht op projectmatige wijze middels een systematische ontwerpaanpak het probleem te analyseren en een passende interventie te ontwerpen (waar mogelijk, met gebruik van technologische toepassingen), daarbij rekening houdend met de kenmerken van betrokkenen bij het ontwerpproces en de mensen die het betreft;
- 2.5 bij de opzet en uitvoering van onderzoeks- en ontwerpactiviteiten ethische normen waar geldend in acht te nemen;
- 2.6 op basis van reflectie en oordeelsvorming voor een uitgevoerde onderzoeks- of ontwerpopdracht te komen tot een helder verwoorde conclusie en discussie; daarbij wordt ingegaan op domeinspecifieke wetenschappelijke kennis, wetenschappelijke en praktische implicaties en verbetervoorstellen (advies) en, indien van toepassing, sociaalmaatschappelijke en ethische aspecten;
- 2.7 schriftelijk te kunnen rapporteren over een uitgevoerde onderzoeks- en ontwerpopdracht waarbij de gangbare wetenschappelijke normen en conventies toegepast worden voor

- 2.8 dataweergave en verwijzingen naar literatuur e.a. informatiebronnen, en sprake is van een logische, inzichtelijke opbouw, correct taalgebruik en een academische stijl; met effectieve inzet van media, een op de doelgroep afgestemde, informatieve, beknopte en aantrekkelijke presentatie te kunnen houden over een uitgevoerde onderzoeks- of ontwerpopdracht en daarover adequaat vragen te kunnen beantwoorden.

3. Academische professionele vaardigheden en houdingsaspecten van een psycholoog

De afgestudeerden van de bacheloropleiding Psychologie aan de Universiteit Twente (UT) beschikken op basisniveau (startniveau master, beginnend beroepsbeoefenaar) over algemene, academische en professionele vaardigheden die zij kunnen inzetten voor onderzoeks- en ontwerpdoeleinden en in hun latere vervolgopleiding en werkveld. Hierbij gaat het om...

- 3.1 de houding en vaardigheid om kritisch te kunnen reflecteren op en een oordeel te kunnen vormen over de betekenis en waarde van wetenschappelijke kennis, alsmede te kunnen reflecteren op en te oordelen over eigen werk en (professioneel) handelen;
- 3.2 de houding en vaardigheden om het eigen leer- en werkproces te initiëren, doelgericht en planmatig vorm te geven en (bij) te sturen en te komen tot academische en professionele groei;
- 3.3 informatievaardigheden; het kunnen lokaliseren van relevante informatiebronnen en kritisch kunnen beoordelen van bruikbaarheid en betrouwbaarheid;
- 3.4 inzet en vaardigheden op het gebied van projectmatig in teamverband doelgericht en effectief kunnen samenwerken aan opdrachten, en adequaat en op plezierige wijze kunnen samenwerken met opdrachtgevers, begeleiders, onderzoekdeelnemers en peers;
- 3.5 voldoende sociale en (mondelijke) communicatieve vaardigheden (uitdrukkingsvaardigheden, argumentatievaardigheden, communiceren in een professionele context, jezelf kunnen presenteren in een groep en in het werkveld) met specifiek de effectieve toepassing van de regels en houdingsaspecten voor de psychologische gespreksvoering.

2c. Vervolg master

De aangewezen masteropleiding die aansluit op de bacheloropleiding, is de UT-masteropleiding Psychology (MPS).

3. Examen / tentamens

3a. Examen

De opleiding omvat de onderwijseenheden in de studiejaar B1, B2 en B3 zoals vermeld bij 1a. Succesvolle afronding van deze eenheden geeft toegangsrecht tot het bachelorexamen.

3b. Beoordelingsvorm tentamens

De aard van de verschillende onderwijseenheden (en daarmee de aard van de leerdoelen) brengt een mix van verschillende beoordelingsvormen met zich mee, zoals schriftelijke toetsen, individuele en groepsopdrachten, en presentaties. Voor meer informatie over de beoordelingsvorm per onderwijseenheid zie 1a.

3c. Voorkenniseisen

A: Voorkenniseisen voor onderwijseenheden

Onderwijseenheid/onderdeel	Voorkenniseisen
Bachelorthese B3:	- B1 en B2 afgerond
Vrije ruimte B3: - minor (HTHT modules e.a.) - keuzevakken (bijv. bij een andere universiteit) - studeren in het buitenland	- Minimaal 90EC moet behaald zijn - Minimaal 90EC moet behaald zijn - B1 en B2 moeten behaald zijn

N.B. Naast de hierboven genoemde onderwijseenheden met bijbehorende vakcodes, kunnen ook de onderwijseenheden gelden in het kader van de overgangsregelingen.

B: Voorkenniseisen binnen een onderwijseenheid

Indien er binnen een onderwijseenheid voorkenniseisen worden gehanteerd (b.v. slechts mogen deelnemen aan het tentamen indien de daaraan voorafgaande opdracht succesvol is afgerond) dient de examinator dit voor de start van de onderwijseenheid via Blackboard aan de deelnemende studenten te hebben meegedeeld.

4. Algemene informatie

4a. Toelating tot opleiding

Ten aanzien van de toelating tot de opleiding, zoals geregeld in paragraaf 2 van het gemeenschappelijk deel van deze OER en het daarin vermelde document getiteld "Colloquium Doctum" en andere toelatingsregelingen voor toelating tot bachelor opleidingen", zijn er geen aanvullende bepalingen.

4b. Taal opleiding

De bacheloropleiding Psychologie is Nederlandstalig. Zoals bepaald in artikel 3.3 van het gemeenschappelijke deel van deze OER kunnen onderwijseenheden of delen daarvan in het Engels worden onderwezen of getoetst wanneer (bijvoorbeeld) een docent/begeleider/tutor niet-Nederlandstalig is, of wanneer student(en) van andere (niet-Nederlandstalige) opleidingen deelnemen aan een onderwijseenheid.

4c. Internationale samenwerking

Studenten van de bacheloropleiding Psychologie hebben de mogelijkheid om in het kader van hun vrije ruimte in jaar 3 als minor te gaan 'studeren in het buitenland' (zie ook 4d). Meer informatie over de mogelijkheden is te vinden op de centrale website www.utwente.nl/minor

4d. Vrije ruimte

In het derde bachelorjaar (B3) heeft elke student een keuzeruimte van 30EC. Studenten kunnen deze keuzeruimte invullen, binnen dan wel buiten de universiteit. Informatie over de mogelijkheden voor de invulling van keuzeruimte B3 is te vinden op www.utwente.nl/psy --> Informatie Bachelor 3, en op de UT centrale website www.utwente.nl/minor. De invulling van deze keuzeruimte behoeft (in veel gevallen) de instemming van de Examencommissie. Behoudens de instroomeisen/mogelijkheden zoals vastgelegd in de UT mogelijkhedenmatrix/matrix of options, mogen studenten als invulling van de 30EC keuzeruimte, zonder toestemming van de examencommissie, aan elke UT minor deelnemen zoals te vinden op de UT website www.utwente.nl/minor

4e. Samenstelling opleidingscommissie

Voor de bachelor- en masteropleiding Psychologie is een opleidingscommissie samengesteld. De leden van de opleidingscommissie worden benoemd door de Decaan van de faculteit. De opleidingscommissie bestaat uit docenten en studenten Psychologie. De (meest recente) samenstelling van de OLC is te vinden via de website <http://www.utwente.nl/psy/onderwijsorganisatie/>

4f. Samenstelling examencommissie

Leden van de examencommissie worden benoemd door de Decaan van de faculteit. De (meest recente) samenstelling van de examencommissie is te vinden via de website <http://www.utwente.nl/bms/onderwijs/regelgeving/>

5. Overgangsregelingen

Overgangsregeling bachelor 3 Psychologie → Invoering nieuw TOM-onderwijs

Met ingang van 1 september 2013 voert de Universiteit Twente een nieuw onderwijsmodel in voor alle bacheloropleidingen, genaamd Twents Onderwijs Model (TOM). Dit betekent dat het huidige bachelorprogramma van Psychologie wordt vervangen door het nieuwe TOM bachelorprogramma: modules van 15EC per blok/kwartiel. Voor het huidige bachelorprogramma betekent dit:

Studiejaar 2012-2013	· Huidige eerstejaars (B1) vakken voor het laatst aangeboden
Studiejaar 2013-2014	· Huidige tweedejaars (B2) vakken voor het laatst aangeboden · Laatste herkansingen van B1-vakken
Studiejaar 2014-	· Huidige derdejaars (B3) vakken voor het laatst aangeboden

2015	· Laatste herkansingen voor B2-vakken
Studiejaar 2015-2016	· Laatste herkansingen voor B3-vakken

In deze overgangsregeling wordt uiteengezet hoe de derdejaarsvakken, die in het studiejaar 2014-2015 voor het laatst zijn aangeboden, herkanst kunnen worden in het studiejaar 2015-2016. Studenten die na de herkansingen nog vakken moeten behalen waarvoor geen herkansingen meer worden aangeboden dienen zich ten alle tijde te melden bij de studieadviseur. Zij moeten (in principe) overstappen op (equivalente) TOM onderwijsseenheden van 15EC. Indien een student (ernstige) studievertraging heeft opgelopen dan wordt geadviseerd om (tijdig, voor aanvang van 2015-2016) contact op te nemen met de studieadviseur om te bekijken of het nodig is om (gedeeltelijk) over te stappen op het nieuwe onderwijsmodel.

Voor alle vakken van bachelor jaar 3 2014-2015 worden in het studiejaar 2015-2016 twee (laatste) herkansingen aangeboden, conform Artikel 8.4 van het algemene deel van deze OER.

Vakken bachelor jaar 3 die niet meer worden aangeboden in het studiejaar 2015-2016

Keuzevakken semester 1:

Inleiding psychopathologie, 5EC (201000132)

Het keuzevak Inleiding psychopathologie wordt niet meer aangeboden vanaf studiejaar 2015-2016. De student die tenminste eenmaal aan de beoordelingsvorm van een examenonderdeel van het vak in 2014-2015 heeft deelgenomen, heeft het recht om op de twee verroosterde gelegenheden van studiejaar 2015-2016 het examenonderdeel te herkansen. Studenten die willen instromen in de masterspecialisatie Positieve psychologie en technologie dienen de vakken Inleiding psychopathologie en Psychodiagnostiek (of de vervangende (keuze)module Psychische gezondheid) te hebben behaald.

Psychodiagnostiek, 5EC (201000133)

Het keuzevak Psychodiagnostiek wordt niet meer aangeboden vanaf studiejaar 2015-2016. De student die tenminste eenmaal aan de beoordelingsvorm (en verplichte onderdelen) van een examenonderdeel van het vak in 2014-2015 heeft deelgenomen, heeft het recht om op de eerste twee verroosterde gelegenheden van studiejaar 2015-2016 het examenonderdeel te herkansen. Studenten die willen instromen in de masterspecialisatie Positieve psychologie en technologie dienen de vakken Inleiding psychopathologie en Psychodiagnostiek (of de vervangende (keuze)module Psychische gezondheid) te hebben behaald.

Assessment and Health Psychology, 5EC (201100070)

Het keuzevak Assessment and Health Psychology wordt niet meer aangeboden vanaf studiejaar 2015-2016. De student die tenminste eenmaal aan de beoordelingsvorm van een examenonderdeel van het vak in 2014-2015 heeft deelgenomen, heeft het recht om op de eerste twee verroosterde gelegenheden van studiejaar 2015-2016 het examenonderdeel te herkansen.

Verplichte vakken semester 2:

Beroepsethiek voor psychologen, 5EC (201000134)

Dit vak is in het studiejaar 2014-2015 voor het laatst aangeboden. In het studiejaar 2015-2016 worden twee herkansingen voor het vak aangeboden, in semester 2. Voor dit vak geldt als vervangende onderwijsseenheid in het (nieuwe) TOM onderwijsprogramma module Geschiedenis, ethiek en filosofie van de psychologie (naam onder voorbehoud) (15EC).

Filosofie van de psychologie, 5EC (201100127)

Dit vak is in het studiejaar 2014-2015 voor het laatst aangeboden. In het studiejaar 2015-2016 worden twee herkansingen voor het vak aangeboden, in semester 2. Voor dit vak geldt als vervangende onderwijsseenheid in het (nieuwe) TOM onderwijsprogramma module Geschiedenis, ethiek en filosofie van de psychologie (naam onder voorbehoud) (15EC).

Geschiedenis van de psychologie, 5EC (201000135)

Dit vak is in het studiejaar 2014-2015 voor het laatst aangeboden. In het studiejaar 2015-2016 worden twee herkansingen voor het vak aangeboden, in semester 2.

Voor dit vak geldt als vervangende onderwijseenheid in het (nieuwe) TOM onderwijsprogramma module Geschiedenis, ethiek en filosofie van de psychologie (naam onder voorbehoud) (15EC).

6. Bindend studie advies

Bachelor Psychologie

De decaan van de faculteit dient aan het einde van het eerste studiejaar een studieadvies aan iedere student uit te brengen. Leidraad voor dat advies is het aantal behaalde studiepunten (en het advies van studieadviseur en mentor). **Een negatief studieadvies is bindend.** De student die dit advies ontvangt kan zich de volgende drie studiejaar niet inschrijven bij de opleiding Psychologie aan de UT.

Voor een positief advies moet de student aan het eind van het eerste jaar voldoen aan de volgende normen (conform de "Richtlijn bindend studieadvies Universiteit Twente"):

1. Minimaal 45 EC behaald

De onderwijseenheden in jaar 1 (die meetellen voor het Bindend studieadvies) bestaan uit modules van 15EC. Voor het behalen van de 45 EC norm voor een positief advies dient de student minimaal drie van de vier modules in jaar 1 succesvol af te ronden (conform de vereisten zoals opgenomen in het toetschema van de module). Naast het op deze 'reguliere wijze' behalen van een module kan een student (bij het (net) niet behalen van een module) eventueel in aanmerking komen voor de 'overkoepelende' compensatieregeling die geldt in jaar 1 van de bachelor. De overkoepelende compensatieregeling biedt – onder voorwaarden – een (extra) compensatiemogelijkheid (om een module te behalen) waarbij de resultaten over het gehele eerste jaar worden meegenomen, per module en per leerlijn. Informatie over de 'overkoepelende' compensatieregeling is te vinden bij 7c.

Hieronder wordt een korte toelichting gegeven bij de uit te brengen adviezen.

Behaalde studiepunten	Aantal behaalde modules	Studieadvies
60 EC	4 v/d 4 modules	B1 behaald, studie voortzetten. Positief studieadvies.
45 EC	3 v/d 4 modules	Studie voortzetten. Positief studieadvies.
Minder dan 45 EC	Minder dan 3 v/d 4 modules	Studie beëindigen, negatief bindend studieadvies (BSA).

Meer informatie over studieadviezen en de praktische consequenties is verkrijgbaar bij de studieadviseur.

7. Overig

7a. Proefpersoonregeling

Verantwoording:

De opleiding Psychologie acht het van belang dat haar bachelorstudenten ervaring opdoen met empirisch onderzoek in de rol van proefpersoon. Op deze manier maken zij kennis met verschillende typen onderzoek en kunnen zij zich beter voorbereiden op de eigen onderzoeksactiviteiten in het kader van hun studie. Met deze inspanning leveren studenten een bijdrage aan het onderzoek van bachelor- en masterstudenten en wetenschappelijk medewerkers. Onderdeel van het bachelorexamen is een proefpersoonverplichting van in totaal 15 uren, waarvan in totaal 10 uur tijdens het eerste bachelor jaar afgerond dient te zijn.

Regeling:

1. In het kader van het behalen van de bachelor (voor cohort 2012 en eerder - propedeuse examen en het bachelor examen) is de student verplicht om in totaal 15 uur als proefpersoon aan onderzoek van de faculteit BMS deel te hebben genomen. Onder "onderzoek van de faculteit BMS" wordt verstaan onderzoek dat wordt uitgevoerd door of onder verantwoordelijkheid van een docent die onderwijs verzorgt voor de faculteit BMS. Als aan de verplichting van 10 uren van de B1 is voldaan, komt op de cijferlijst een V van Voldaan te staan bij "192901900 proefpersoonuren

- B1". Als aan de verplichting van 5 uren van de bachelor is voldaan, komt op de cijferlijst een V van Voldaan te staan bij "192902900 proefpersoonuren B2 en B3".
2. Voor het behalen van de propedeuse (geldt voor studenten van cohort 2012 en eerder) dienen van deze 15 uren er 10 uren afgerond te zijn. De resterende 5 uren dienen voor het bachelorexamen afgerond te zijn.
  3. De proefpersoonuren dienen bij tenminste vijf verschillende onderzoeken afgerond te zijn.
  4. De duur van de deelname aan een onderzoek wordt afgerond naar 15 minuten met een minimum van 15 minuten.
  5. Wanneer een student volgens afspraak als proefpersoon verschijnt en het onderzoek gaat niet door, ontvangt de student het aantal aangekondigde proefpersoonuren.
  6. Wanneer een student niet volgens afspraak als proefpersoon verschijnt (en niet heeft geannuleerd voor de deadline), worden 5 credits in mindering gebracht als 'strafpunten'.
  7. De student wordt geacht serieus deel te nemen aan het onderzoek en zich gemotiveerd in te zetten tijdens het experiment/proef. Bij duidelijk aanwijsbare minimale inzet van de student kan de onderzoeker afzien van de toekenning van de proefpersoonpunten.
  8. De registratie van de punten verloopt elektronisch via het programma "Sona-systems" op <http://utwente.sona-systems.com/>. Studenten kunnen via dit systeem zelf hun behaalde proefpersoonpunten bekijken.
  9. Het aantal behaalde proefpersoonuren per onderzoek wordt door een verantwoordelijke docent of medewerker onderzoek geregistreerd in "Sona-systems".
  10. Het propedeuse diploma kan pas behaald worden als aan de proefpersoonverplichting van het eerste jaar is voldaan.
  11. Het bachelor diploma kan pas behaald worden als aan de proefpersoonverplichting van het tweede en derde bachelorjaar is voldaan.
  12. Onderzoek waarvoor proefpersoonuren beschikbaar worden gesteld kunnen via de publicatieborden in de kantine of via sona systems kenbaar worden gemaakt. In de werving dient altijd te worden vermeld hoeveel proefpersoonuren er te verdienen zijn.
  13. In het onderzoek staat aangegeven waar en bij wie de student zich moet opgeven. De verantwoordelijkheid voor het noteren van tijd, plaats en contactpersoon (vergeet vooral niet het kamernummer en telefoonnummer!) ligt bij de student.
  14. Eventueel afmelden voor een experiment waarop men zich ingetekend heeft, dient rechtstreeks te geschieden bij de contactpersoon voor dat experiment.
  15. De faculteit BMS zorgt dat het aantal aangeboden deelnamemogelijkheden toereikend is. Wanneer de student van mening is dat zijn of haar propedeuse of bachelordiploma niet op tijd kan worden afgerond omdat er niet genoeg proefpersoonmogelijkheden waren, dan kan deze zich wenden tot de examencommissie met het verzoek om vrijstelling van de resterende uren.
  16. De Commissie Ethiek van de faculteit BMS beoordeelt of het onderzoek (indien van toepassing) voldoet aan de regels en normen die zijn vastgelegd in de facultaire Regeling voor Ethiek en Onderzoek.
  17. Deze regeling geldt voor studenten die vanaf 1 september 2006 zijn ingestroomd in één van de bacheloropleidingen Psychologie en Communicatiewetenschap.

7b. Cum laude regeling

Cum laude (per cohort 2013, TOM)

1. Ingeval de student bij het afleggen van bachelorexamen blijkt heeft gegeven van uitzonderlijke bekwaamheid, kan dit op het diploma met de woorden "Cum Laude" worden vermeld. Uitzonderlijke bekwaamheid is aanwezig wanneer aan elk van de onderstaande voorwaarden is voldaan:
  - a. het gewogen gemiddelde van de tentamencijfers, behaald van de B1, B2 en B3 modules behorende bij het bachelorexamen (30 EC profilerings/keuzeruimte B3 buiten beschouwing gelaten), bedraagt tenminste 7,5; **of** tenminste drie van de maximaal vijf Excellentie sterren zijn behaald;
  - b. het eindcijfer voor de afsluitende onderwijseenheid (bachelor thesis) bedraagt minimaal een 8;
  - c. alle B1, B2 en B3 modules behorende bij het bachelorexamen (30 EC profilerings/keuzeruimte B3 buiten beschouwing gelaten) zijn beoordeeld met het tentamencijfer 7 of hoger;
  - d. bij het bepalen van bovenbedoeld gemiddelde of aantal Excellentie sterren worden de modules waarvoor een vrijstelling is verleend buiten beschouwing gelaten;
  - e. voor maximaal een derde van de totale omvang van het programma van de opleiding is een vrijstelling verleend;

- f. de bacheloropleiding is afgerond binnen drie jaar, tenzij bijzondere omstandigheden, ter beoordeling van de examencommissie, een grotere overschrijding rechtvaardigen. Tot de bijzondere omstandigheden worden in ieder geval gerekend de omstandigheden die worden erkend bij de toekenning van afstudeersteun.
2. Indien niet geheel aan deze richtlijnen is voldaan kan de voorzitter van de afstudeer-commissie een voorstel tot toekenning van het predicaat "met lof" voorleggen aan de examencommissie. In dat geval dienen de bijzondere omstandigheden en de uitzonderlijkheid van de prestatie extra te worden beargumenteerd.

Cum laude cohort 2012 en eerder (niet-TOM)

1. In geval de student bij het afleggen van bachelorexamen blijkt heeft gegeven van uitzonderlijke bekwaamheid, kan dit op het diploma met de woorden "Cum Laude" worden vermeld. Uitzonderlijke bekwaamheid is aanwezig wanneer aan elk van de onderstaande voorwaarden is voldaan.
  - a. het gemiddelde der beoordelingscijfers bedraagt tenminste 8,0;
  - b. bij het bepalen van bovenbedoeld gemiddelde worden de vakken waarvoor geen oordeel in de vorm van een cijfer is gegeven of een vrijstelling is verleend, buiten beschouwing gelaten;
  - c. de omvang van de vrijstellingen minder dan een derde van de totale omvang van de opleiding is;
  - d. geen enkel examenonderdeel in het Bachelor programma is met een onvoldoende beoordeeld en ten hoogste één examenonderdeel is beoordeeld met het cijfer 6;
  - e. er is niet meer dan één keer een voldoende of onvoldoende beoordeling herkanst (zie art. 4.7 lid 8);
  - f. het eindcijfer voor de afsluitende onderwijseenheid (opdracht, thesis) bedraagt minimaal een 8;
  - g. de bacheloropleiding is afgerond in drie jaar, tenzij bijzondere omstandigheden, ter beoordeling van de examencommissie, een grotere overschrijding rechtvaardigen. Tot de bijzondere omstandigheden worden in ieder geval gerekend de omstandigheden die worden erkend bij de toekenning van afstudeersteun.
2. Wanneer niet aan elk van de bovenstaande criteria voor het Bachelor laureaat is voldaan kan de voorzitter van de afstudeercommissie, de examinerator en/of studieadviseur en/of opleidingsdirecteur een voorstel tot toekenning van het predicaat 'Cum Laude' voorleggen aan de examencommissie. In dat geval dienen de bijzondere omstandigheden en de uitzonderlijkheid van de prestatie extra te worden beargumenteerd.

7c. Overkoepelende compensatieregeling jaar 1 bachelor

Hieronder is informatie te vinden over de zogenaamde overkoepelende compensatieregeling die geldt in het eerste jaar van (inschrijving in) de bachelor Psychologie. Studenten worden bij aanvang van het studiejaar geïnformeerd over deze regeling.

Als een student een module niet heeft behaald, maar wel in aanmerking komt voor reparatie, kan redelijkerwijs worden verwacht dat hij/zij met extra studieinzet (in het volgende blok) middels reparatie de module alsnog kan behalen. Het kan echter voorkomen dat een student onverhoopt (één van) de reparatietoetsen toch net niet behaalt. In sommige gevallen kan dit leiden tot onbillijke situaties. Bijvoorbeeld wanneer een student goede studieresultaten heeft behaald in de meeste modules, maar (aan het eind van het studiejaar) één of twee modules – na reparatie – toch net niet heeft behaald. Het module gemiddelde is wel voldoende, maar de student heeft bijvoorbeeld voor één moduleonderdeel/leerlijn in de derde module net een onvoldoende behaald, en zou daardoor de gehele module volgend studiejaar over moeten doen. Voor dergelijke gevallen is de zogenaamde 'overkoepelende compensatieregeling' ingevoerd voor (alleen) het eerste jaar van de bachelor Psychologie. De overkoepelende compensatieregeling biedt – onder voorwaarden – een (extra) compensatiemogelijkheid waarbij de resultaten over het gehele eerste jaar worden meegenomen, per module en per leerlijn. De overkoepelende compensatieregeling houdt in dat een student maximaal twee moduleonderdelen van het eerste jaar mag afronden met een onvoldoende, mits aan elk van de volgende voorwaarden is voldaan:

- a) de student heeft van het gehele eerste jaar maximaal 2 moduleonderdelen (d.w.z. leerlijn binnen module) niet behaald (cijfer tussen 4,5-5,5), alle andere moduleonderdelen heeft de student dus wel behaald/succesvol afgerond;

- b) de student heeft voor de niet behaalde moduleonderdelen minimaal het cijfer 4,5 behaald;
  - c) de student heeft (serieus) deelgenomen aan de reparatie van de niet behaalde moduleonderde(e)l(en), dit betekent dus (ook) dat de student in aanmerking kwam voor reparatie van de betreffende module(s);
  - d) de student heeft voor de niet behaalde module(s) minimaal een (gewogen) gemiddeld module-eindcijfer van 5,5 behaald*;
  - e) de student heeft aan het eind van het studiejaar, gerekend over alle 4 modules, voor elke leerlijn het gewogen gemiddelde cijfer van tenminste 5,5 behaald*.
- * De weging van de moduleonderdelen (d.w.z. leerlijn binnen module), om het gewogen gemiddelde te bepalen, worden per module vastgelegd in het toetschema.

Indien de student aan deze voorwaarden voldoet, heeft hij/zij alsnog de niet behaalde module(s) afgerond/voldoende, daarmee 60EC behaald, en kan de student zonder studievertraging starten met jaar 2.

N.B. Op de cijferlijst van de student worden zowel de module-eindcijfers als de cijfers van de moduleonderdelen vermeld. Als een student aanspraak maakt op de overkoepelende compensatieregeling is het eindcijfer voor de module een voldoende (afgerond gemiddeld cijfer), maar worden op de cijferlijst van het eerste jaar/diploma ook de onvoldoende(s) (tussen de 4,5 en 5,5) van de moduleonderdelen vermeld.